Масса-а мехкашкара-пролетареш, вIашагIкхетаI

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГIалгIай обкома, Нохч-ГIалгIай АССР Лаккехьарча Советен Министрий Советен орган («СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Совета и Совета Министров ЧИАССР

№ 18 (4464). | ЕРА, 11 февраль 1971 шу. | Мах 2 кеп. | Газета арадувл 1923 шера денз

КОНТРОЛЬНЫЙ ЭКЗЕМПЛЯР

1967 шера Шаьла райора «Джалхь» совхозе хьалха вера Сайдов Махьмад Бауди. Юхьхьица трактористар хилар из, цул тIехьаргIа хьажкIаш кхеча звенона кулгалде ваханйтар. 1970 шера цун звенох бригада йир. Лакха толамаш дахьха Бауди керте латтача ххаш ледаделча бригада юбилейни шера. Цу шера 107 гектара тIа хьажкIаш кхейир цар. ХIара гектара тIара чуййна хьувькъан 56,6 центнерга дIаихьачар. Планал совгIа яр хIара гектара тIара чуена свекла, гидургаш, кIа. ХIанз коммунста Бауде кулгалдеча бригадера трактористан лаьтта оахаш ба, цхьабараш ххашка удобренеш ехкаш боахк. ХьажкIаш шекара свеклан дIаюьрйойча лаьтта ГIаьхье 1500 гонн хьо дилладI.

СУРТА ТIА: Сайдов Бауди.

С. ХАКИЕВА суртн тексти.

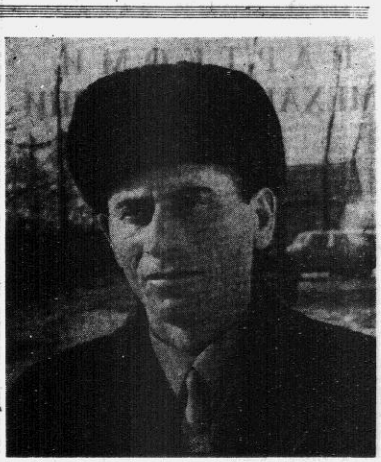

БIАЬСТИ ГАРГАГIЕРТАЙ

Кастта хьаГIахьочаргIа бIаьсти — лаьтташара балхаш дерашта эгара бехкткхаменгIа йола ха. ДIа-юха а хьажалеьха боврга хIанз юкьенхоачаш латта февраль бутг.

Цхьа дика самаI я Нохч-ГIалгIайен юрта боахама кхьхьегамхой — бIаьстан кIейч яра шера социалистически яьх йоьлжеш. Ишта бу цар из болх укх шера. Ерригача колхозашкен совхозашкен, «Сельхозтехника» объединенне отделенешка снхбеннаб КПСС XXIV съезда сийна еррига трактораш, сеялкаш, культиватораш, кхьйола механизмаш ханнахьа а дика а тоаьнь яхара болабенна кьовсам.

Цу гIулакхаргIа дика беркат дьлинад укх шера. Дика лоарХIаьлбаьб механизаторашн дIаяхача йиьлаГIа квартале техника тоаяра планаГIа. Дуккхача районий боахамашн хIаньлелха тоаяь довда доахх шоай механизмашн. Соаяк йиьлаГIа кварталеи укх шера хьалларча кварталеи тоае езаш хинна еррига трактораш тоаяьй гудермесски механизатораша, 84 процент трактораш хIаньлелха тоа а яь кийча техника латтача динойка тIа дIаГIатаяьй Ачхой - Мартана совхозашца, Шоай тоае езача 79 тракторах хIаньлелха хьоваттьеи пхеннена ремонт яь дьлинад МалгIабика района боахамаш. Во латташ бIаьстан балхашта техника кийчъяра гIулакх Грозненски, Наьсерен, Наурски, Урус-Мартана, ишта цхьайолча кхьча районий боахамашка.

Цу тайппара, дукха да республика бIаьстан балхашта техника кийчъяр хIаетта а дейI, из болх чIоагIа теркам тIабахийта чаккхоьаккхаш дола боахамаш. Цхьабакъда, хIанз болх аттача а бьаьнаб хьерзне хIама а йаII аьина Іо хьовша биш йолаш дац республикие латтта гIулакхаш. БIаьсти ялалехьа тоае езаш ворхI бIаь совгIа трактор я республика боахамашка хIанз я. ХIаьта тоадлина дола хоаранн, сеялкаш, культиваторашн лаьрхIача де дезаранн дукха балхаш да. Кьаьстта дукха кхьаьгга дезаргда бIаьстан кийчо яра Надтеречни районе боахамий механизаторий. Шоай тоае езача 50 тракторах укх шера 1 февраль тIаккочаш цар тоаяьрашн 8 мара яш. Ахаш гаргта тракторашн хIанз а тоаяьна я Бедана, Шаьла районий боахамашка. Шн бIаь совгIа трактор тоаяьна я Сунженски районе а.

ХIанз колхозий, совхозий, «Сельхозтехника» объединене отделений кулгалхошта хьалхьаьлатта дехкар да техника ханнахьа тоаяь яккхара беррига низ тIабахийтар, ремонтин балхий темпаш денгара денга лаьхьяр, мастерскешкарга оборудованех боьхошца пайда эцилга вIашIтехьбаккхар. Массанаьха а шин сменаГIа байта беза царга болх, чIоагIа теркам тIабахийта беза механизаторийн ремонтинкийн кхьхьегам вIашIтехьбаккхара. БIаьстан балхашта техника кийчъеш йола еррига звеньош хила еза цаI шоаьнгIо кхьаьгга таргIонашца, тайна болх бен, ремонтин балхаш деш болча беррига гача нахв хилийта деза лакха оьсарле йолаш хьахьегара эша хьалаш.

ЧIоагIа лоарХIаме да хIанз колхозашн совхозашн ремонта эшача оатхалашца Іалашъяр. Цу гIулакха оарцагIбовла беза «Сельхозтехника» болхлой, хIана вьича цар декхар да ремонта эшача оатхалашта колхозашен совхозашен тела заказаш кхоачашдар. ХIанз ухх сахьаьте цу хьалхьъьа районашкара хьуучаш дола хоамаш во да, цхьаьолча боахамий мастерскешка дикка ха йоаккх ремонта дIаоттьаьна тракторашца дIайоьхьа оатхалаш йоацаш тоаяь на йоаллаш латташ.

Ремонт ханнахьа яь яккхара дикка новкъостаг де йиш я колхозаштен совхозаштен шефал деш йолча республика предприятей. Из кхета а деш шоай де йиш йола новкъостал де деза цар шоаш шефал деча боахамашта техника сихагIа тоаяь яккхара. Дицдалийта йиш яь юрта боахам дегIабоалйбар дерригача халкъа декхар хилар.

Ремонт сиха яьй аьина доалаш дац техника кийчъяра гIулакх. Иштта лоарХIаме да из болх да бар. ХIара трактор, сеялка, культиватор, кхьйола механизм бIаьстан балхаш доладелча кхай тIа сецаргйоацаш тешшаме тоаяь хилд еза. Уьмзаш дукха да механикехьа инженерхьа тIайна. Уж ба ремонт иштта іо, технологи телхайой, кийча трактораш иштта тоаяь я хьажа бедараш. Цу гIулакха оарцагIбовла беза халкъа тIахьожамхой, вIашн яхье яьнначу бригадаша, отделенеша, боахамаша а тIахьожам лоаттабе беза цу гIулакха.

Ерригача юрта боахама техникана 10—12 дийнахь ремонт я яьхара мел эшар долаш да вай республике. Партийни, профсоюзни, комсомольски организацийн декхар да техника ханнахьа бIаьстан балхашта кийчъяра йоленна социалистически яьх кхы а доарагIа йоаргаш, беррига механизаторашн цунна юкъе а оаш.

БIаьстан балхашта дика лаьклдарга дукхьхал техника кийчъяра а цховчан баш. Дика тоадлаь лаьтта кийчдарх йоархI марта хIаьн хьатIаьдарглан цу тIа фу дIа да дуйн. Из кхета а деш республика дукхагIолча боахамаша цховчамболлаш дIаде фу IалаидIаьд. Цхьабакъда цхьайолча районашка во латт из гIулакх. Во латт дIаде фу кийчдара гIулакх Гудермесски, Шелковски, Ножай - Юртовски, Веденски, Советски районий боахамашка. Цига цховчамболлаш дац фу, дар а дикача классагI а дац. Дерригача боахамаша хIаньзе а Іалаашде деза шоашта ма эшша фу.

Иштта лоарХIаме да бIаьсти болх бе механизаторски кадрашкийчъяр. Нагахьа гIаьна цховчам боллаш кадраш да хуле сихха чаккдарглад бIаьстан балхаш. Цудухьа хIара боахамс хила еза трактораршка шин сменях болх бойтара эша механизаторийн кадраш. Цу гIулакха оарцагIбовла беза боахамий кулгалдхой.

ЧIоагIа теркам тIабахийта безашн хIама да кхашка удобренеш яккхар а. Юхедисача денсех биза да пайда эца беза цу гIулакха таргIонашца. Тайна болх бен, ремонтин балхаш деш болча беррига гача нахв хилийта деза лакха оьсарле йолаш къьхьегара эша хьалаш.

ЧIоагIа лоарХIаме да хIанз колхозашн совхозашн ремонта эшача оатхалашца Іалашъяр. Цу гIулакха оарцагIбовла беза «Сельхозтехника» болхлой, хIана вьича цар декхар да ремонта эшача оатхалашта колхозашен совхозашен тела заказаш кхоачашдар. ХIанз ухх сахьаьте цу хьалхьъьа районашкара хьуучаш дола хоамаш во да, цхьаьолча боахамий мастерскешка дикка ха йоаккх ремонта дIаоттьаьна тракторашца дIайоьхьа оатхалаш йоацаш тоаяь на йоаллаш латташ.

Ремонт ханнахьа яь яккхара дикка новкъостаг де йиш я колхозаштен совхозаштен шефал деш йолча республика предприятей. Из кхета а деш шоай де йиш йола новкъостал де деза цар шоаш шефал деча боахамашта техника сихагIа тоаяь яккхара. Дицдалийта йиш яь юрта боахам дегIабоалйбар дерригача халкъа декхар хилар.

Ремонт сиха яьй аьина доалаш дац техника кийчъяра гIулакх. Иштта лоарХIаме да из болх да бар. ХIара трактор, сеялка, культиватор, кхьйола механизм бIаьстан балхаш доладелча кхай тIа сецаргйоацаш тешшаме тоаяь хилд еза. Уьмзаш дукха да механикехьа инженерхьа тIайна. Уж ба ремонт иштта іо, технологи телхайой, кийча трактораш иштта тоаяь я хьажа бедараш. Цу гIулакха оарцагIбовла беза халкъа тIахьожамхой, вIашн яхье яьнначу бригадаша, отделенеша, боахамаша а тIахьожам лоаттабе беза цу гIулакха.

Ерригача юрта боахама техникана 10—12 дийнахь ремонт я яьхара мел эшар долаш да вай республике. Партийни, профсоюзни, комсомольски организацийн декхар да техника ханнахьа бIаьстан балхашта кийчъяра йоленна социалистически яьх кхы а доарагIа йоаргаш, беррига механизаторашн цунна юкъе а оаш.

БIаьстан балхашта дика лаьклдарга дукхьхал техника кийчъяра а цховчан баш. Дика тоадлаь лаьтта кийчдарх йоархI марта хIаьн хьатIаьдарглан цу тIа фу дIа да дуйн. Из кхета а деш республика дукхагIолча боахамаша цховчамболлаш дIаде фу IалаидIаьд. Цхьабакъда цхьайолча районашка во латт из гIулакх. Во латт дIаде фу кийчдара гIулакх Гудермесски, Шелковски, Ножай - Юртовски, Веденски, Советски районий боахамашка. Цига цховчамболлаш дац фу, дар а дикача классагI а дац. Дерригача боахамаша хIаньзе а Іалаашде деза шоашта ма эшша фу.

Иштта лоарХIаме да бIаьстан болх бе механизаторски кадрашкийчъяр. Нагахьа гIаьна цховчам боллаш кадраш да хуле сихха чаккдарглад бIаьстан балхаш. Цудухьа хIара боахамс хила еза трактораршка шин сменях болх бойтара эша механизаторийн кадраш. Цу гIулакха оарцагIбовла беза боахамий кулгалдхой.

ЧIоагIа теркам тIабахийта безашн хIама да кхашка удобренеш яккхар а. Юхедисача денсех биза да пайда эца беза цу гIулакха таргIонашца. Тайна болх бен, ремонтин балхаш деш болча беррига гача нахв хилийта деза лакха оьсарле йолаш къьхьегара эша хьалаш.

ЧIоагIа лоарХIаме да хIанз колхозашн совхозашн ремонта эшача оатхалашца Іалашъяр. Цу

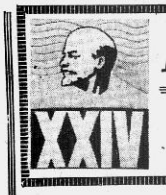

Партийни съезда накъадолхаш

17 АПРЕЛЕ— СУББОТНИК

Укх деношка Назранерча «Электроинструмент» заводе кхаьн профсоюзни конференци. Цига дьсьа лоацаш хиннараша цоI санна массаве рььза а волаш тIаийцар 17 апреле коммунистически субботник дара москвичаша дIаболабоь патриотически болами иштта «Красный молот» заводем кхьхьегамхошка дош кхийкарали. Цу дийнахь кхьуча деношка санна а доацаш кхы а хьинар айдень къьхьега лерхI тха завода бохьлоша. 17-на апреле оаха арахецарьга 20 эзар сома маьхх тайп-тайпара продукци, цу дакъе 700 электросверлильни машина а йоллаш Іу цхьан дийнахь дукхагIолча продукци кхоьлча материалий мотах доахецарьга. Материалаш кхоьрга балгалгIьхьа мероприятий хIара толамца кхоачашшю. Уж кхоьчашьеча хьалха латт М. Тумгоев керте латтача сборочни цеха коллектив.

Э. ХАШАГУЛЬГОВ,
Назранерча «Электроинструмент» завода заводкомо председатель.

■

Укх деношка хиннача профсоюзни собране Грозненски локомотивни депо тепловозниканца чIоагIа къоьзла а яь тIаийцар 17 апреле коммунистически субботник дара цу хиннахь дььхьха аьчча йиьслагIча пятилетка фонда къьхьхьара Московски предприятеца тIайолаь бахьха - дика виннитативе иштта Грозненча «Красный молот» завода. «Гипроглеонефть» института коллективашца вай республикерча къьхьегамхошка дь кхийкарали. Цу дезача дийнахь кхоьдьна доагора чотах цхьаьна рейс ергьа тепловозниканн хIара бригада. Шоаш дььхьха аьчча пятилетка фонда къьхьедахийта лерхI цар.

Кьаьстта чIоагIа хьинар айденна къьхьегарга 17 апреле ремонтин цеха коллективо. Цо ремон е лаьрхIад массеьх агрегат - тепловоза, кийчъергьа царна эша оатхалаш.

Локомотивни депо инженерно-технически болхлой, техникаш, гIулакхера нах хургIа цу дийнахь депо кох, гонахьара улицашн цIенъеш, гаьнашн дIайоГIаш.

Назранерча трикотажни фабрика коллективо чIоагIа лоарХIаме сийдеш и мотористна Тутаева Зсет. Цьха смена дIаяхийтар нов. Тутаевас сменни нормаш тIехьхочаш ца еш. Цьхьаника санхат долаш хилад ца кийчъьь продукци. КПСС XXIV съезда сийна къьхьегама вахта а этта къьхьета хьинар айденна къьхьегаш я из уьнх шера.

СУРТА ТIА: болх беш я З. Тутаева.

Х. СУЛТАНОВА сурт.

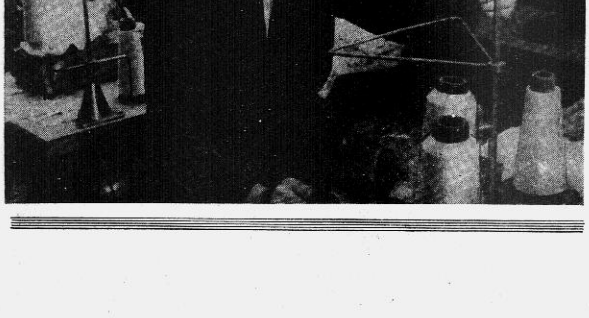

«ИНГУШСКИЙ» СОВХОЗЕРА ЭРГАЛОНАШ

МИШТА ХХОАЧАШДУ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

ЛоарХIаме юртобоахама продукташ яхара а уж паччахьалкхенга йоьжара а планаш кхоачашшиьлар дIадаьлча шера «Ингушский» совхоза кхьхьегамхошца. ПланагI лаьрхIачул дукхха кIезнигIа яьккхар шура, кIа, хьажкIаш. Из баьхьа долаш ши бIаь эзар сом совгIа зе дар совхозо паччахьалкхенга.

Соаяк шоаш яь мелал, дувлийта IIалаташ дега а лупаш, укх шера боахаьнг экономика чIоагIьяра, кIа, ра гектара хьувькъан, доахзагара боаькха шура алсамхьхьаран КПСС XXIV съезда биха боагIаьчча тайпара хьалхьахьара бесаьнгара деаьнгара тIа а яйца, къьхьегаш ба совхоза дерригача кхьхьегамхой.

БIАЬСТИ ДЕХКЕБОВРГБАЦ

Планал совгIа 1860 тонн а доахзан, кагарна шера паччахьалкхенга 7290 тонн алат доахк дош деннад совхоза кхьхьегамхошца. Из декхар хIара оттаре хьувькъан алсамбаьхьаран кхоачашде деаьнг да. Укх шерачча хьувькъана соаяь гурахь дена тешшаме лоарХIаме йоллаш ушнаб механизаторашн. Гурахь дийна алат дерригача кхьхьегамхошца. Цунна латташ. Онда, цIена да хьайбаш. Цох хоаргда доахзан дика кхоачашта, дарна дIаяьа доаьд деаьнг.

— Ма юьа йоа, силос, кхыдда доахзан тел яхарна, хIаьта дахка деаьденнаьрашта цул совгIа жом, муж концентраташ, кхыдда кожа доахзан ду. — йоаьх фермаца бригадиира Картоев Сослан. Доахзан иштта кхаба йиш йоаьш а я совхоз, хIана аьчча шоьрта доахзан IIалатдир по IIалатхча шера. ХIанзаьлца Грознера, Беслаьнера машинашца кхуьхар ухаьгIа барда. ХIанз механизаторашца шоай нисана керда хьаллаь доахзар кийнду цех я совхозе. Дийнахь 70 — 80 тонн доахзар кийчде низ болаш я яь.

Доаржай балхаьца безам соаьбаьххара, шоай заданеш тIехьхочашъеча доаржашта премеш тел: кIаьхьара премеш — 20 сомен кхаьра керта ца цIе вымпели, шоллагIъар — 15 сом. Цул совгIа боахама кхаьъ шурий фермана юкъерча яьхье хьаллара мотт яьккхарх колективанца кхарра кара тела цIе байрах а ду.

БоаггIача тайпара болх вIашIтехь. БаькххаьчА хьайбай боахам тоабе йиш йолгIа хьаьхьехьаш лаьхе йийцча Карпов Слава кулгалдеш цхьоаьлгI, Цу духьхьа дуккхача хьайбаш леладеранна. Шуьра яьккхара плян 132 процентн из паччахьалкхенга йоьжара плян 152 процентн кхоачашьяй цар. Соаяк яьнаьн бетта яьккхчул дуккха дуХIаГIа цуьра яьккхай цу коллективо. Социалистически яьхь хьаьхара мотт яьккхарх кхарра кара тела цIе байрах ешнай фермана. Доаржаьна Картоева Аннас план 130 йолча 232 килограмми Картоева Дибас — 210 килограммц шура яьккхай шоай хIара кхоьабача Іаттагара.

Цу ферма болх дика бар бахьан долаш ерригача совхозо а кхоачашъяй январь бетта шура яьккхара а из паччахьалкхенга йоьжара а кхаьгIа яьккхай шура. Соаяьхарчул 1 процент лаьклгIа я шурий хьоьнна а. Цхьабакъда воьх шин ферма эсала бу болх. Цар шоай планаш а кхоачашшаь.

Укх шера хьалхарча квартале 120 тонн дулх доахка деза соаьоза. Цудухьа доргеаде чуоттадаь латташ 175 кьона бежан да совхозе хIанз. Плян 400 грамм йолча дийнахьн бу сI хIарадена 487 грамм доаьал IоIIаьнхет хIара бежана. Укх деношка чуоттабаьб кхы а шурийна пайда-на боана 35 ет. Талон а тIехьа дIаЧуьла мегарйолаш 550 хьакха я. 20—25 марте уж дерригача доахзан дIаду у деана, паччахьалкхен плян кхоачашьерга совхозо.

КХОАЧАМБСАЦАРАШ ДIАДАХА ДЕЗА

Хьаьха денз хьадоаГIа IIалаташ дIадахара дика кхъьхийгад совхозо кулгалхошца, коммунисташа, бакъда, хIанз а дукхх да кхоачамбоацарашн. Фермашка дукхагIа доаьла дIа балхаш кулгалдеш ду. Масала, совхозо конторе гIаьна бIаь метр гIаьна йоацача чуоттадаь хьайбаш кхоабача помещеш дерригача балхаш кулгалдеш деш да. Дахка дедеана доахзан кхоастадаь IIаоттаден кагий IIаьсий лоаттаден мотт гIаьна тоьаш шоллагIчен кхоалагIчен фермашка. Доаьхар шоьрта да яхаш, кходан. Дулха дIаяла чуоттаяь латтача сирелIаьшта коа юкъе хьаьчу а дена дIаоттадаь ча доахана когаш тIабетташ дукхагIа дар доаьдаь. Шура дукхагIа яккхара мел эша торонаш йолаш я фермаш. План 105 килограмм йолча байнача бетта хIара кхоабача Іаттагара 164 килограмм шура яьккхар шоллагIча ферма доаркаша Картоева Дибиханен Богатырева Новсатен. Цу масалаша бакъду ка. Де дезар доаркай болх нийса вIашIтехьбаккхар да. Шерра дIайоьзийта еза хьалха латтача доаркай оьшт, доаркашта дIадоаьийта деза хIарадеш а доаркаран.

Цхьана ферме вIашагIеьсхана зоотехнически дешара кхуьгIа. Цудухьа дуккхача хьайбаш леладеранна шурийта дIадоаьр фуд хан, доаькьра кхомбе IемабаI.

Уж кхоачамбоацарашн совхозо кулгалхошца специалисташа, коммунисташа сихха дIадоахк хьа а овсарчIа хурга цар кхъьхьегам, кхоачашдергда а съезда сийна тIаийца декхарш.

Т. ХАШАГУЛЬГОВ.

ХЬАЛХАРЧА БЕТТА ИТОГАШ

Вай колхозийн совхозийн фермашка январь бетта баьлча баьхха итогаш лиьй.

Парте XXIV съезда баха мабоагIара кхъьхьегаш бетта республика фермай болхлоца дикка лаьхьаьй укх шера деаьнгара йоаькха шура. IIадаьлча шера январь бетта яьккхачул 26 процент лаьхьгIа шура яьккхай республике байнача бетта.

Доахана продуктиность лаьхьеча лаьхха хьокхамаш дььхьл Шаьла района хьаьйаш ледаделгара. Цар соаьхарчул 51 процент шура тIех йоаькхаш IIадоладаьл ер шу. хIаьта Грозненски района — 42 процент, МалгIабика района — 49 процент, Наурски района — 46 процент.

Иштта шура тIаькхетара керттера баььан доахана продуктивность лаьхьлар да. Республике юкъера лаьрхIача пятилетка хьалхарча бетта соаьх цу юкъа яьккхачул 28 килограмм дуьхьгIа яьккхай шура. Кхы а лаьхьгIа да хьокхамашн январь бетта хIара кхоабача Іаттагара 183 килограмм шура яьккхача Шелковской района фермай болхлой. IIадаьлча шера цу бетта цар яьккхар 126 килограмм мара йиьр. ХIара Іаттагара йоаькха шура 53 килограмм тIаьхийтта Наурски районе, Грозненски районе — 44 килограмм.

ХIанз доахамий фермашка соаьх уьх хана хинначул дуьхьгIа лисад доаьхьар. Пун боагIаьча тайпара кхомбеш дIаяхо а хьайбай продуктивность лаьхьеш хила беза уж.

Укх шера январь бетта хIара Іаттагара яьккхз шура хьахьокхаш йола СВОДКА

	1970 шу	1971 шу
Ачхой-Мартана	89	107
Грозненски	116	160
Гудермесски	127	136
МалгIабика	84	118
Надтеречни	92	133
Наьсарен	110	143
Наурски	120	173
Сунженски	166	168
Урус - Мартана	145	147
Шаьла	99	139
Шелковской	162	183
г. Грозный	191	235
Ерригача республике	126	154

КЪАХЬЕГАМА КОТАЛОНИЙ РАПОРТ

1970 ШЕРА РСФСР ХАЛКЪА БОАХАМ ДЕГIАБОАЛАБАРА ПАЧЧАХЬАЛКХЕН ПЛАН КХОАЧАШЪЯРА ИТОГАШ

КПСС XXIV-ча съезда баха мабоагIара наькъабахара яь а лоаттаеш, ленински юбилейни шера Российски Федераце къьхьегамхошца дIаХо а толамаш дььхьар республика халкъа боахам дегIабоалабеча, йоах РСФСР Министрий Совете-ча Центральни Статистически Управлене хоама тIа. Обществении производство дегIайоалярен халкъа вахара хьаьл лаьклдарен планови заданеш хоачашьяй.

1970 шу бархIлагIча пятилетка тIехьхьара шу дар. Хьалхье а яьча итогех пхе шера плана заданеш керттерча социально - экономически хьоьхьаний хьаьклен ла хоачашьяй республика.

Российски Федераце промышленни продукци дIаяхьийтарен эгара лоарХIамегIа йола из-делен дукхагIьяраш арахецарен хьакъехьа 1970 шера план тIехьхочашъяй. Шера планагIа 6,1 процент мара на хиннача 1969 шера нийсинча тIаьхийта продукци 7,9 процент хилар.

Шера дикагIа арахийца продукци промышленности лоарХIамерча доаьхьоша; электроэнергетика — 7 процент, IаьржачеН бос болчеН металлурге— 6 процент, химически мехдаьхта химически промышленности — 11 процент, машинн-троенен металлообработкан — 11 процент, хьун, хьунах хIамаш еча, целлюлозно - кьхьата промышленности —7 процент, гIишлошьеча материалий промышленности —5 процент. Промышленни продукце юкъера боахамах культурно - бытовой лоарХIам болен цIагIа лелаДун товараш 12 процент дукхагIа арахийца.

Планированен экономически стимулированеи кердача системагIа болх беш йолча предприятеца ерригача промышленни продукцен 90 процент совгIа продукци арахийца, промышленности бьаьча пайдах 95 процент пайда а баьб.

Продукци дIаяхийтарен эгара бIаькхагIа лоарХIаме болх изделеш дукхагIьяраш шера план хоачашъяй еррига автономни республикай, краяй, областий промышленности.

Российски Федераце еррига промышленность хьийдаьна къьхьегамга овсарле лаьхьара план тIехьхочашъяй. Къьхьегама овсарле 7 процент лаьхьеннай.

Продукцеца дIадолар лоХдарен накоплений заданеш хоачашьяй. Товарни продукцеца дIадолар лоХдарен плана совгIа кхедаьр 800 million сом гаргга алар. Промышленни предприятента бьаьна пайда 1969 шера нийсинча 15 процент дукхагIа хилар.

ДIадахача шера дика толамаш дььхьар, йоах РСФСР ЦСУ хоама тIа, республика юртобоахама къьхьегамхошца. Юрта боахама продукци 1969 шераца нийсинча вIашн нийсинча маьхх 11 процент дукхагIа хилар, 42,8 миллиард сомага а кхьхьар. Ялат, баььадаран, сомаш, коартолаш, тIаьта иштта хьайбай керттера продукташ эцара паччахьалкхен планаш тIехьхочашъяй.

1970 шера юрта боахама елар 145 эзар трактор (нарца 67 эзар лаьтта оахаран а йолаш), 62 эзар муль кхуьхьен специализированни автомобиль, 61 эзар ялат чуоца комбайн, дуьхьа кхийна техника. Юрта боахамга кхььхьар 19 миллион тонн минеральни удобренеш — 1969 шерачул 2,6 миллион тонн дукхагIа.

Машиншаьхьа, автомобильни, додача хин, юкъера пайда эцача меХдаьхта дIадолийтара транспорта грузооборот 1970 шера 191 миллиард тонно-километр хилар, 1969 шера хинначул 5 процент дукхагIа а хилар. ДIаХо а дегIаьхьар бувзама средствеш, къьхьста телевидениен радиовещаниен.

1970 шера болх бе йолаяллитай 180 совгIа керда бокхха промышленни предприяти. Болх беш йолча предприятешца эксплуатацие дIаеннай дукхха керда цехаш производствашн; 1969 шера на нийсдича финансирование ерригача моттигIа чотах болх бе йолаяллийта керттера фондашца 11 процент дукхагIа хилар. Монтажно - гIишлошьяра организацешн планированен экономически стимулированеи кердача система тIа яьхьай.

ДIаяхийтарен боаярен пайда нийца кьаьнда доход 1969 шераца нийсинча 8,7 процент дукхагIа хилар. Бахана наьха цхьаьн сага сих йола реальни доходаш 5,5 процент лаьклелар.

Шера юкъера лаьрхIа РСФСР халкъа боахаме хинна болхлойн гIулакхера нахи 1970 шера 54,4 миллион сар кагIар, шера 2,1 процент тIа а кхийтар.

Болхлоштен гIулакхерча нахан бетта юкъера лаьрхIа доагIа алани шера 4 процент лаьклелар, 126 сом а хилар, хIаьта потребленае общественни фондашкара яьлаттаеш льготаш а тIехьа — 170,7 сом, е 1969 шера хинначул 4,7 процент дукхагIа. Къьхьегамах колхозхошца луш дар 7 процент лаьклелар.

РСФСР ЦСУ хоама тIа белгалдоаккх 1970 шера нах чуоаха шеиен хьаьлара йоаькха программа кхоачашъяй хилар. ДIаХо а тоайар городашн кхийола нах баха пункташ. ДIаХо а дегIайолаьнгI халкъа образовани, пилма, культура. ДукхагIа хилар, дарба дара-профилактически учреждеНеш лоарарга кхийолен учреждеНеш.

Российски Федераце баха нах 1971 шера 1 январе 130,7 миллион сар хилар.

(ТАСС).

ПАРТКОМИ МЕХАНИЗАТОРАШИ

КПСС ЦК июльски (1970 ш.) Пленуме бежлаллыкхар юртбох-хима производства эффективность лаьмхьа керттера фактор юрта боахама балханна механизаци яр хилар, хIаьта механизатор, юрта керттера фигура маййе. Механизаторийн кадрийн-йоьхко а терго а еза, колхозашкен совхозашкен уж тIаьГоргта чIоагIье еза.

Тха комсий совхоза хьалхаьн комсий бенташкара дечаьнна ваха балхаьнна механизаци йинчу ма-хочаьнкхуьрдиг керттера декхар — къаьхьегана оьсарле лаьхьелен продукце единицера дIаодар хозделеш. Иш кхочанчеча боьшка лоарIаьн болаш ба механизаторашкара.

Калинина цIеарIга колхоза парткомо хаддиеза терхалгу уж кадриш механизаторашкара ший къаьхьегашен битет хьалаш IаланидУ.

Парторганизацие чIоагIа къаьхьг шоаш лаьттан дай хилдраьн механизаторашкара Дзкдеребель Болхлой сиьстам лаьхьбара партийно - политическин хьегашен балха тайн - тайнарга средствеех найна эн парткомо, моральыйн материальнийн стимулдоаькие тIелаьхьан ду.

1970 шера ноябрех, декабрен, 1971 шера январе парткомо ду даьхье пхьаолча организационнин партийнийн - массовой тIулаьхьан дIаьд.

1970 шерА ноябре механически мастерской цеха парторганизацие хьийийла партийин собрани хилаьд, ремонтин хьалаьн болхлошка, трактористаша, шоферашца дIаьхьа а лоаьцаш. Собране дийнар автотранспортийн паркан юртбохаьхма инженераш ремонт ярах дийр дийр. Цунах МТМ заведующе И. А. Крылова дIаьча кхаьмалгга лаьмIIгIар.

Собране тIаьнийна соцзам тIе белгалдаьккхад юртбоахама техникина ремонт сата сихдара, механизаторашта юкъе беш болча культурийо - хьегама болх тоабеа, тракториста-техникан шофаьрстен юкъера индивидуальн социалистически яьхь йоаьржанца де деза тIулаьхьан. КПСС XXIV-ча съеза сийна 1971 шера 19 март тIаьхьоташ автотранспортийн паркан ортачча юртбохаьхма техникинен ремонт ях яькха чаьрхIад.

Механизаторийн къаьхьегашен общественнийн хьаьнар лаьхьара, дисциплини, хьегамца лелаьра, тIаьнийла декхарш малоаьгIара кхочаьнадара тIаьерзаш парткомо социалистическа яьх, цун результат таш дIаькхийкеш, хьалха латтарийн оьшу дIайоьхьийт. Гурахь комсий дIаькховлаш, шиналерашца тIара уж хьайоьхаьн арайохьар листоваш — молчеш, бюллетеньаш. Цар тIе терхьам тIаьбохийтар комсий дIаькховлача хьалха латтача трактористаша Х. Исаева, М. Кнмалиева, В. Исеева, П. А. Стуженикова юкъе йоаьлаьнна гидравлически агрегатех пайда ийира.

1970 шера хIотагII ешт этгара хьалха арахийцар тракторийн социалистическа яьхьх дола бюллетень. Цу тIа дувнар ший трактороца хIаьа механизаторашца масса гектар кIаьда оахам дIаьд, тракторий маркеш а доархIаьн.

Масала, 2-ча отделенс тракториста Исмаилов Шахрудина «Т-38» яхьна трактороца планн 313 гектар мара йоаьнача 1395 гектара доархIам болаш болх баьб. Сабельников Василий Елисеевича МТЗ-3—5 яхьна трактороца — шера плана 699 гектар мара йоаьнача — 1566 гектар ахьай. Докхий, балхаан дIаьдI Мурзагалиев Мовсара, Хаазов Тохьала, Якуев Iумара, кхочар.

Хьалха латтаранна карагIаьлаьнар пенгазеташ тIа а дувI. Коммунист Деменчьев Владимир Иванович редактор волча «Къаьхьегана байрах» яхьна газеташ арахьар хаза кийчьль номерашца. 1970 шера 15 декабре арахььнна экземер тIа «Хьа лекхар поьмьоьтта яхьна передовой тIа берриг механизаторашца, мастеркей болхлой тIаьхьех юртбохаьхма техникина ремонт дика яра, дог тIоаьдаьлца къаьхьегара, парте XXIV-ча съезда мадоаьтIара нахьаьдаьна.

Арайохьх «Чоаже — шоа» яха сатирически листок. Цу тIа, цунах къаьхьегана дисциплина телхьераш, моральн телха тIулаьхьан леладераш, Харцахь баьнгаран пийсча новкъа боькка доо. Нана хьегам балара боькка лоархIам болаш я еза, берригача механизаторашца дика мога а ю.

Кхетама балхо тIехь боькка лоархIам болаш я лецийнен программаьла, политическа агитаци. Механизаторашца хьалхаьнна «Пятилетка кхочаьнашарах 1971 шерача совхозан коллективна дечхьегIаьн яха къаьмаьл дир совхозан директора П. Ф. Саблина, «Рузкъан кхомбарахь социалистическин рузкъ лорадарахь» дийнар рабочин комитетан председателе Н. Г. Орлова, КПСС ЦК декабрьскин Пленумен СССР Лаьхьеьчарна Совета 2-ча сессен итогех «Дуне хьаьн кIаьрIаьн» яха дуьнен хьалхаьнна ю. Цунах оьсарехь кIаьда ваьнна. Цунах ешаьрна ешаьрна. Цунах ешаьрна ешаьрна. Цунах ешаьрна ешаьр

Шхола ЯЗУ
СЕРДАЛО

КЕРДАЧУННА ЛАРДЪЕХКАРАШ

Цепяллал хувнамаш хиннад вай пахаре КПСС XXIII съезд хьлча деш.

Тха мехдаьттахой пахаре я я уж шорта. Царех пхьаннех дувна лов сона. Из я пахьа творчески уйла, Яалла а хиннаян лаьнг дайхар. Санна ду пулахьа беркате пятилетка. Творчески уйлаца производствена юкъяхъхьаца эргалоцана бергбола пайда пятилетка дайлаьлгуш белгалбаьлгар, из тЕскхоачаьнбаьл.

Цифрашка шоай меттала дувнитарда ай яз. Дااхха пятилетка йоллаучу 1966 шера производственно юкъяхъхьана рационализаторскеи предложенеех бола пайда 165 эзар сомага дااххочитарбоа оаха дااнг дош дендаар тха мехдаьттахоца. Хااьла а хااма хьаьрг — вااьаьстна пулااьх кхича тайнара ай хулий. Пااтта хилар ду цера а. Рекордни цифра елар цар — 743 эзар сом. 300 рационализаторсеи предложенеи елар мехдаьттахоца ду цера. Царех производственна юкъяхъхьачта 208-не бенна пайда ба аз лаккхьа бувнар.

Пятилетка чаккхьаллада мелбеллеинаг ду хااна беттабала болабенна творчеста пха. Дااхха ха йоаццан тха экономистана лаьрااаб цар бенна пайда. Из ба 6 мин. 835 эзар сом. Вешта аьлча, пятилетке тااнااца социалистически декхарех кхо миллион сом таргта дااххااца. Ду пхе цера рационализااторااца еннай 1.327 предложени, царех производственна юкъеااхъаьр—1.246. Цул совااца цар енна 36 изобретательство аااхьай производственна юкъе.

Нااтта оаргااгااьккхар тха мехдااьттااохна ду пятилеткаااца шоай хااькъаьл,ااйлаш, ااьнااр,ااьа.ااااоллашااтта да из «ااااредложени» яха дош. Баااьхااااкхоллااна хااااнااьхااااаاااااا

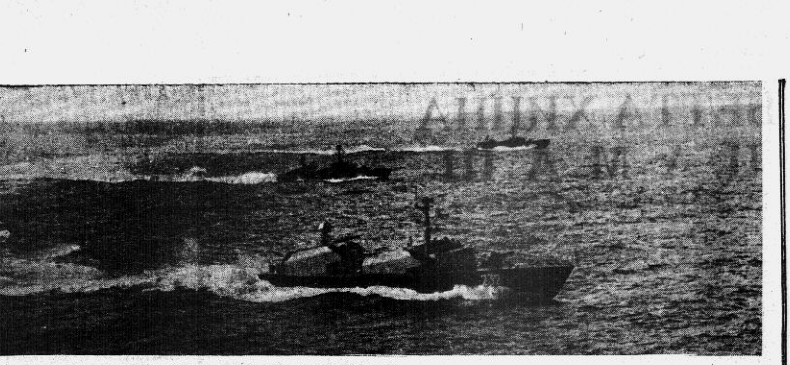

23 ФЕВРАЦЕ — СОВЕТСКИ-ЭСКАРЕН. ТІЕМА ФОРДА ФЛОТЕИ ДИ. СУРТА ТІА: атака еш да ракетаи катерна.

ТАСС фотохроника.

СПОРТА — ШЕРРА НИКЪ

«Поаттіа лоархіане де хіанз юртаитта физкультурая спортен дешаш нийса. Хіанзарча хьалаца діа ма деххара хьоастаздар. Хіанз ашча шерагара шерата механизированнігіа — хулаш боагіа юрта бохкам. Хіанга чоалхане машинаш лелаяра эш иш, кадайл, знапеш. Цуи совгіа кагирхошта ма эшша салаіа хьалаш а хул уж дешаш лелаяра хьестаздеш.

Физкультурни — болх діаболабе беза спортиаш база хьалъяриа. Хіанга ашча дертгіа база ца хуле спортаца мел боккха безам хиначбар аьина, гіулакх хеттача тайпара вашітехьдагарца. Цудухьа спортиаин база хьалъе йоладйир Грозненски района Первомайская станицерча 1-ча Мая цієрагіча колхозе пхиъ.ялх шу хьалха.

Цар лъярхіар городерчина нийсса хургйолаш шоай станице спорт айтра эшаш дола хьалаш хьадо. Цох ший пайда баргбар. Цкъа-дале, кагирхой иш, унахцено айдар, шозлагіа-дале, спортиаин, культурни хьалаш ца хиларах діаухаш латта кагирхой шоай станицаш совшабар, парга колхоза вахаре дакъа лапийтар.

Дукха кагарігіьнийнад колхоза партийин, комсомольски, профсоюзни организацешта, кулгалхошта, Хіанз колхозе болх беш цхьа эзар совгіа саг ва. Хіаьта царех ворхі біаь гаргга бола кагирхой спорта тайп-тайпарча доакъошка дакъа лоаш ба. Колхозе вашаігіьехкай мІс тайпара спортиаин секцеш. Царна юкъе кагирхой дукхагіа теркам тІаоаш и футбол, волейбол, шахматаш, бокс, гоп-клуксарг, я. кх.

Дуухьаш діадахача цхьаи шера ворхі эзар гаргга сом діадахітад колхоза правлене физкультурая дегІайоалаяра. Станице вурийтта спортиаин яхь чакхъьхкар. Цу хьаькъша дакъа лаьцар ворхі біаь еаго. Цига котало яькхараша станица цієрагіа районин республикаиин яхлайтта яхье дакъа лаьцар. Иштта, колхоза спортсменаш бар ницлагіча республикаиин спартакиада ярьашка а. Спартакиада программа тІарча йиъ тайпарча яьхашка шоай спортиаин сий доаккхан хиларг. уж. Ала деза, толам а баьккар, футболаьн команда яхелагіча спартакиада чемпиона цІи яьккхар, республика кубок яьккхар.

Цул тІехьагіа уж дакъа лоаш хилар СССР производственни командаца хьеарча яьхашка а.

Тайп-тайпарча спортивни яьхашка дакъа лаьцарах колхоза спортивни цкоа кулгалой торо хилар дуухьаш діадахача цхьаи шера біаь совгіа разряд йола спортсмен кийчве. Цаърх тІъаь пхиъ цхьоалагіа разряд йоллаш ва. Цул совгіа везткъа гаргга ГТО-и ГЗР-я значкаш хийлаьш.

Діадахача шера мера вашітехьдаьнадац колхоза спортсмений ту тайпара толамаш даха. Бакъда діадахача шерашца спорта хьаьаш а баьшца дика хиначдац колхозе. Цу шера колхозо хьалъяр 88 эзар сом мах болх бохкх спортивни зал. Колхоза правлене кхоиц спортивни болх лергтІа вашітехьбаккхара средствеш. Ухъаза лаьрхіаг хіанз йоллаш йолча стадиона реконструкцие, хьалъергйолаш я тайп-тайпара типовой спортивни площадкаш. Цу гулакхо торо хулийтаргьяр спорти физкультурен Первомайская станице кхы а айе.

Массеях дола ардда аз юрта спорт дегІайоалачча дакъа лоацарех. Иштта, парткома секретарь нов. Заречный ухъ тІехьарча хиналла ше кхиннах футболиц командаца юкъе. Хіанз судья ва яз. Волейбольни команда судья ва хьалха ше а командаца лоаяш хиина председателе замститель нов. Захаров. Цу тайпарча спортсменаш кхы а дукха цієраш яха йиш я.

Къаьстта дувца деза колхоза председателах Василий Степанович Вьючный. Цун кабинетаца ютола тІа латт «Спортивни гІишлошо хьалъеча хьинарг дакъа лацарах» яха физкультурни спортен Еррига российски комитето ешна доцо медаль. Молла дукха колхоза болх хиларах, тасса диттаг Василий Степановича физкультурни спортен дешаш. Цунна хьорайоаргІа хіара спортсменаца пар пазнех лаьца къамаьл де, эшаш дола новкъостаг де общественни организацешта оарцаргІьа, яха, хьалъеш йолча спортивни гІишлошта тІаІохьжам доттаде. Цунна деннад цунна из дукха совгіаг.

М. РАШИДОВ.

Яхьаш чакхъьяьннай

Городерча шахматни клубе халкъаьшта юкъерча наьшах ловзаш Нохч - ГІалгІай республикаьа 1971 ворхі шерашкарчу яьккхара тІехьара тур хилар.

Чемпиона цІи яьккхар мехкалъта института студента мастерала кандидата Рассказов Евгене, 11 очкох 8,5 очко а яьккха ютвалар из. Шоллагіча моттиг 8 очко яьккха мастерала кандидат Гандулаев Ваха ва, кхоалагіча моттиг Дорошкевич Владимир. Ерригсоюзни спортивни классификацца хьежжа кхаь турнире кандидатски бала яьккхача Дорошкевичах мастерала кандидат хиннав'.

В. ЛАНСКОЙ.

ФУТБОЛАХ ЛОВЗАРА

Ухх шера 17 январе вай республике футболах ловзаш хьалхара моттиг яьккхара Іан ловзарашца діадоладеннад. Цу ловзарашца даьна лоацаш я шин подгруппаца Дийкъа йола 16 команда. Подгруппашкара 1—4 моттигаш яьха командаш тІехьара хургдола ловзаре хьалхара 8 моттиг яьккхара яьхьашца даьха лоацаш хургдо. Юхейца, цхьоалагІчен шоллагІчен подгруппа, командашца шоайла ловзаш 9 — 16 моттигаш екъаргьа.

Йиъ тур чакхъьхьанатул тІехьагіа цхьоалагіча подгруппе хьалхарча моттиге я 8 очко йола «Лучъ» команда, шоллагіча моттиге — 6 очко йола Гороно ДЮСШ, кхоалагіча — 5 очко йола ДСО Локомотивни ГНИ студенташ ба.

Шоллагіча подгруппе хьалхара моттигаш я шин командага: «Малгобекнефть» НГДУ, ЧИГПИ студенташка. Шакъе а команда хоаьеш ловзаре белгалдаьна. Яьнна я. Кхоалагіа моттиге я 5 очко йола НГНИЗ-и, Грозненски станце вагонин депо - я команде.

О. ПОГОНЯЙЛОВ,
НГІ. АССУР. спорткомитета инструктор.

СОВЕТСКИ РАЙОНЕРА ХОАМАШ

«Ленинец» яхача газето «Сердалонна» лаьрхІа

ГІИШЛОШЪЕРИЙ ЗВЕНО

В. И. Ленина цІерагІча колхоза Б. Кайгаров кертс латтача шоллагІча комплексни бригаде «Гишлошъерий звено вашітехьеллай. Хіанз 100 бежана лаьрхіа ферма хьалъяь боалаш латт цу звено членаш.

Из ферма хьалъяр торо хулийтарьяя цу бригаде 400 бежан хьаде, хьаьбаьа продукцеца діабоаьа мох лоаьбе.

А. ХАВАСАН.

КЕРДА БАНН

Хіара денка хуьнаьлу вай юрташ. Шера улицаш, вашітіара дай цІеношш, сийрда боага электрически лампаш — ишта да таханарча вай юртий сибат.

Царех цаг я «Ленина цІерагІча колхоза чуйоагІа А. Шерипова цІерагІара юрт. Дукха ха доацаш цкъаза болх бе боаленай керда хьаьвъ банн. Кердачформах яьха бане душ, ванна, пар ба. Цкъа лиьчаш 20 саг лувча йиш я цига. Раьза ба юртхой шоай банена.

А. СОЛСАЕВ.

ТХЬАМКА ДІАДЕ ЛАЬТТА КИЙЧДУ

«Новая жизнь» яхача колхоза тхьамка леладу звеньеш чуйийна тхьамка Діаде лаьтта кийчдеи я. Цкъьлъча парникашка хьатІаехьхьаш ширдьаьнна кхо да. Каста тхьамка хьалхара Діиреаш гучадарда.

Шоай декхарех дика лоархіаеш П. Магомадовах Н. Хадашевах кертс латта тхьамка леладу звеньяш.

Т. ТЛОСТНАКОВА.

КОНЦЕРТАШ УВТТАДУ

Художественни самодеятельноста коллективаш районе концерташ уттадде иолаеннай. Кхаьхьамхой раьза хиргболаш сакъербаьлле концерташ уттадарда юртаран культура Цієной коллективаша.

Ухх деношка Гучужкалински юртарча клуба самодеятельность хилар «Советское» хьаха юрта ший концерташ ена. Хьаьшаца дахха иллеш, дах халлараш «Іоаг1а» хоза хеташ тІаийцар юртхоца. Геттара раьза хилар уж художественни самодеятельноста артисташа ишкарашта Ашаевгіарна, Х. Ингербиева, А. Исаковна, Исмаилова, кхиначра.

Цу тайпара концерташ уттадаьлаш А. Шерипова цієрагІча культура Цієн самодеятельноста, Итум-Калерча культура Цієн коллективе. «КПСС XXIV-ма съезда сийленца пакхьаІоргдаг» яхача девизах діахьо уж концерташ.

Х. АКБИЕВ.

ФУТБОЛАХ ЛОВЗАРА

Ухх шера 17 январе вай республике футболах ловзаш хьалхара моттиг яьккхара Іан ловзарашца діадоладеннад. Цу ловзарашца даьна лоацаш я шин подгруппаца Дийкъа йола 16 команда. Подгруппашкара 1—4 моттигаш яьха командаш тІехьара хургдола ловзаре хьалхара 8 моттиг яьккхара яьхьашца даьха лоацаш хургдо. Юхейца, цхьоалагІчен шоллагІчен подгруппа, командашца шоайла ловзаш 9 — 16 моттигаш екъаргьа.

Йиъ тур чакхъьхьанатул тІехьагіа цхьоалагіча подгруппе хьалхарча моттиге я 8 очко йола «Лучъ» команда, шоллагіча моттиге — 6 очко йола Гороно ДЮСШ, кхоалагіча — 5 очко йола ДСО Локомотивни ГНИ студенташ ба.

Шоллагіча подгруппе хьалхара моттигаш я шин командага: «Малгобекнефть» НГДУ, ЧИГПИ студенташка. Шакъе а команда хоаьеш ловзаре белгалдаьна. Яьнна я. Кхоалагіа моттиге я 5 очко йола НГНИЗ-и, Грозненски станце вагонин депо - я команде.

О. ПОГОНЯЙЛОВ,
НГІ. АССУР. спорткомитета инструктор.

«Моаккхаз» — керда спектакль

Дукха ха яц Республикаиин теннийн театре гІалгІай группа вашітехьелла. Тахан а тІехь шеаре дегадоагІа хурдо Наьсарвечча бе рошта 1969 шера июне шоаьш эгара хьалца гІалгІай металла оттаьлча спектаклгга хьажа. Гойсултанов Іумара яьзьлъа произведенеех оттаьл «Хьуна юкъера цІе» яха спектакль. Ер ма.

Кхоачаш ши шу а дешнадац, цу хана дика. Дукха ха яц иа, цхьа баьккъа, йоккха эргаонца-и зиемий цу юкъера театре балгаз юкъе. Шорьеннай репертуар, лаьхьчаьнай теннийн ловзарга ловзам.

Цунна тешаа ду уьх деношка цу группа кийчъ а ях хьахьаьхача Г. Х. Андерсона «Моаккхаз» я (Дог майра сапте) яхача спектакле. Из йиьлгаг пьеса оттаьлй цу группа гІалгІай берашца лаьрхіа.

Постановщика Ю. Засульске а режиссера Я. Делаева спектакль дика тІаийр зрителаьш.

Хьалхара дешах лаьца кхамаьл дар райплана председателна В. Г. Зубко, шоллагІчех районна финансоан отдела заведующе нов. С. Г. Гуелев. Доклад ийр йиьдзетин комиссе председателна А. С. Абдулхаджиева.

Моаккхазе ю яц Республикаиин теннийн театре гІалгІай группа вашітехьелла. Тахан а тІехь шеаре дегадоагІа хурдо Наьсарвечча бе рошта 1969 шера июне шоаьш эгара хьалца гІалгІай металла оттаьлча спектаклгга хьажа. Гойсултанов Іумара яьзьлъа произведенеех оттаьл «Хьуна юкъера цІе» яха спектакль. Ер ма.

Кхоачаш ши шу а дешнадац, цу хана дика. Дукха ха яц иа, цхьа баьккъа, йоккха эргаонца-и зиемий цу юкъера театре балгаз юкъе. Шорьеннай репертуар, лаьхьчаьнай теннийн ловзарга ловзам.

Цунна тешаа ду уьх деношка цу группа кийчъ а ях хьахьаьхача Г. Х. Андерсона «Моаккхаз» я (Дог майра сапте) яхача спектакле. Из йиьлгаг пьеса оттаьлй цу группа гІалгІай берашца лаьрхіа.

Постановщика Ю. Засульске а режиссера Я. Делаева спектакль дика тІаийр зрителаьш.

Хьалхара дешах лаьца кхамаьл дар райплана председателна В. Г. Зубко, шоллагІчех районна финансоан отдела заведующе нов. С. Г. Гуелев. Доклад ийр йиьдзетин комиссе председателна А. С. Абдулхаджиева.

9-ча февраце гОрод Нзарана гастролашца бахаб театра артисташ. 10 дийнах шоаьш оттаьлча спектакль кагийча зрителашта хьоккхаш хургба уж. Цун тІехьагІа МалгІабика, районе гІоргба.

З. ДОШУХАНОВА.

СПОРТА — ШЕРРА НИКЪ

«Поаттіа лоархіане де хіанз юртаитта физкультурая спортен дешаш нийса. Хіанзарча хьалаца діа ма деххара хьоастаздар. Хіанз ашча шерагара шерата механизированнігіа — хулаш боагіа юрта бохкам. Хіанга чоалхане машинаш лелаяра эш иш, кадайл, знапеш. Цуи совгіа кагирхошта ма эшша салаіа хьалаш а хул уж дешаш лелаяра хьестаздеш.

Физкультурни — болх діаболабе беза спортиаш база хьалъяриа. Хіанга ашча дертгіа база ца хуле спортаца мел боккха безам хиначбар аьина, гіулакх хеттача тайпара вашітехьдагарца. Цудухьа спортиаин база хьалъе йоладйир Грозненски района Первомайская станицерча 1-ча Мая цієрагіча колхозе пхиъ.ялх шу хьалха.

Цар лъярхіар городерчина нийсса хургйолаш шоай станице спорт айтра эшаш дола хьалаш хьадо. Цох ший пайда баргбар. Цкъа-дале, кагирхой иш, унахцено айдар, шозлагіа-дале, спортиаин, культурни хьалаш ца хиларах діаухаш латта кагирхой шоай станицаш совшабар, парга колхоза вахаре дакъа лапийтар.

Дукха кагарігіьнийнад колхоза партийин, комсомольски, профсоюзни организацешта, кулгалхошта, Хіанз колхозе болх беш цхьа эзар совгіа саг ва. Хіаьта царех ворхі біаь гаргга бола кагирхой спорта тайп-тайпарча доакъошка дакъа лоацаш ба. Колхозе вашаігіьехкай мІс тайпара спортиаин секцеш. Царна юкъе кагирхой дукхагіа теркам тІаоаш и футбол, волейбол, шахматаш, бокс, гоп-клуксарг, я. кх.

Дуухьаш діадахача цхьаи шера ворхі эзар гаргга сом діадахітад колхоза правлене физкультурая дегІайоалаяра. Станице вурийтта спортиаин яхь чакхъьхкар. Цу хьаькъша дакъа лаьцар ворхі біаь еаго. Цига котало яькхараша станица цієрагіа районин республикаиин яхлайтта яхье дакъа лаьцар. Иштта, колхоза спортсменаш бар ницлагіча республикаиин спартакиада ярьашка а. Спартакиада программа тІарча йиъ тайпарча яьхашка шоай спортиаин сий доаккхан хиларг. уж. Ала деза, толам а баьккар, футболаьн команда яхелагіча спартакиада чемпиона цІи яьккхар, республика кубок яьккхар.

Цул тІехьагіа уж дакъа лоацаш хилар СССР производственни командаца хьеарча яьхашка а.

Тайп-тайпарча спортивни яьхашка дакъа лаьцарах колхоза спортивни цкоа кулгалой торо хилар дуухьаш діадахача цхьаи шера біаь совгіа разряд йола спортсмен кийчве. Цаърх тІъаь пхиъ цхьоалагіа разряд йоллаш ва. Цул совгіа везткъа гаргга ГТО-и ГЗР-я значкаш хийлаьш.

Діадахача шера мера вашітехьдаьнадац колхоза спортсмений ту тайпара толамаш даха. Бакъда діадахача шерашца спорта хьаьаш а баьшца дика хиначдац колхозе. Цу шера колхозо хьалъяр 88 эзар сом мах болх бохкх спортивни зал. Колхоза правлене кхоиц спортивни болх лергтІа вашітехьбаккхара средствеш. Ухъаза лаьрхіаг хіанз йоллаш йолча стадиона реконструкцие, хьалъергйолаш я тайп-тайпара типовой спортивни площадкаш. Цу гулакхо торо хулийтаргьяр спорти физкультурен Первомайская станице кхы а айе.

Массеях дола ардда аз юрта спорт дегІайоалачча дакъа лоацарех. Иштта, парткома секретарь нов. Заречный ухъ тІехьарча хиналла ше кхиннах футболиц командаца юкъе. Хіанз судья ва яз. Волейбольни команда судья ва хьалха ше а командаца лоаяш хиина председателе замститель нов. Захаров. Цу тайпарча спортсменаш кхы а дукха цієраш яха йиш я.

Къаьстта дувца деза колхоза председателах Василий Степанович Вьючный. Цун кабинетаца ютола тІа латт «Спортивни гІишлошо хьалъеча хьинарг дакъа лацарах» яха физкультурни спортен Еррига российски комитето ешна доцо медаль. Молла дукха колхоза болх хиларах, тасса диттаг Василий Степановича физкультурни спортен дешаш. Цунна хьорайоаргІа хіара спортсменаца пар пазнех лаьца къамаьл де, эшаш дола новкъостаг де общественни организацешта оарцаргІьа, яха, хьалъеш йолча спортивни гІишлошта тІаІохьжам доттаде. Цунна деннад цунна из дукха совгіаг.

М. РАШИДОВ.

ПОРП ЦК пленум чакхъьяьннай

ВАРШАВА, 8 февраль. (ТАСС.) ПАТ агентстеа бечча хоамагІа, селхан уххаза ший болх чакхбаьккхар ПОРП ЦК VII-ча пленумо. Пленуме діаХо а дискусси хилар хьалхарча деллиьх лаьца — декабрьски событей мах бари парте актуальни деккхаршиш. Цу деллиьх лаьца кхамаьлан дир 40 оратор. Дош хаддаш кхамаьл дир ПОРП ЦК Хьалхарча секретара Э. Герека.

Пленумо решени тІаийнар:

«Центральни комитето:

— Ма барра хьоаьбалбу декабрьски событей бах мах а Политбюро заявлене тІеи ЦК Хьалхарча секретара новкъостча Эдварда Герека даьлча кхамаьлацен белгалдаьна парте деккхаран а;

— Правительствана могаду, боахама деятелашен специалистаннен аІхха бувзам а лоаттабеш, цІлкъа боахама дерригача доакъошка шеррача общественни активаца діа-хьа дага а ловлаш, кагарча шера декхарашн 5 шера бІарчча планн кхы Іа а лергІайоаккхаш діахо хьинарг Іа болх белга;

— Бакъахьа лоархІ мокх дегІаьхача перспективаш белгалъергйола а социалистически демократе хьалашка боахлой классен калкъен хьаштаашкен уйлашшен хьежжа діахо социализм хьалъяра программин лостамаш кийчдергдола а парте VI-ча съезд гулъелгга сиздар.

Организационни дешашка а хьежа, нов. Владислав Гомулка ханна Центральни Комитета члена боккъонех ваккха лаьрхІар пленумо.

Пленумо соцам баьб ни. Э. Клишкоп Б. Ящуки ЦК состава юкъера діабаха.

Центральни Комитето тІаийнад нов. Кочелек ПОРП ЦК Политбюро членеи ЦК секретарен поста тІара, нов. Лерга - Совинйский — Политбюро члена поста тІара, нов. Валашек — ЦК члена декхарех діаболаш хилар.

Пленумо Центральни Комитета состава юкъе хержаш ПОРП ЦК чледалла кандидаташ бола ераш:

Рышард Енджей — Опольски Стшельашкарча юртбоахама маишашкеча завода оператор - крановщик;

Станислав Кужиньский — ЦК йІаг1а промышленноста, торговле, гІишлошъера отдела заведующ;

Юзеф Урбанович — дивизе инарал, Польски Войска Керттерча политуправлене начальник, къаман оборона министра заместитель;

ФранциШек Висневский — электромонтер — Гданьскерча Къиьдаседеьхьарча кемай верфа бригадир.

«АПОЛЛОН-14»

НЬЮ - ЙОРК, 9 февраль. (ТАСС). «Аполлон - 14» яха кема Бетта тІара Лаьтта доаг1а.

Тахан геттара Іурра, кема лаьттана 190 эзар километр даьна долча хана, 25 минута йІаьхьуьу коммуникацийна телевизионни пресс-конференция йир. «Аполлон-14» яхача кема экипажа членашен командира А. Шепарден полетах Бетта тІа Іойоссарах, цуи тІехьи тІа боьлаьрах долча йьхьадола хІиамаш дийцар. А Шепард аьлар Бетта кабина Бетта тІа Іойоссаш гІетта дог 30 — 45 метр урагІахар, бакъда визуальни зен бакхара новкъа хилаьзар из.

Коуп яхача катер тІа боьлаьрдувцан белгалдаьккхар Шепарда, моттиг чоагІа йийса йоаьдаш хиларах діадаха хала дар, йоахар. Космонавташта новкъа пийлора попречнийн 3—4 метр хуьл а кхьметтел 6 метр хуьл а тІоьй. Ниъ 100 — 150 метр даьна мара гуш баьгар. Хьалха мара кьоастаьлаар тІехьи чухийттача моттигашка кьайлаьолаш хиина ориентиран. Кратера йисте кхьлчаьаш Шепарден Митчелен, цар яхачох из хиннах ха на тоьарах. Бакъда кратера порелаш образешан гуьлъ-м мегад цаьрна.

НЬЮ-ЙОРК, 9 февраль. (ТАСС). «Аполлон-14» яха американски космически кема Лаьттана гарга доаг1аин латт.

ЛийрхІача тайпара Лаьттан атмосфераца чудоьаьлгга Іаьлашдергдолча траекторе гІолла из доаг1ан хІиарах полета кулгалхошца соцам баьб московски хаьах 20 сахьаьт 50 минутн йьича е лаьрхІа хиина тІехьара коррекцийн ергІоаьшан.

Полета программагІа коммуникацийн чубола капсула хІи чу йоссарг1а ях йиъ бийса гаргга ца йьича Тай. жача океанеча Самоа яхача гІайрешта къьлбеГаьхьа цаІн ахи эзар километр йолаш.

Уж хи тІа боссарга хьежжа районе да хи тІа Іобессачуа тІехьагІа космонавташ тІаховшаберг-бола «Нійо Орлеан» яха вертолетоносеи.

Доазол дехьара

Социализма мехкашка

АВТОМОБИЛАШ ХЬАЯРА КЕРДА ЮКЪМОТТИГ

ВАРШАВА. (АПН корр.). Хіанз республике цІи хеза йола «Сирена» яха маломитражка столични завода коа - наІарех тІехьхьара прилла ахоччаш ах иш я эшаш. Дуухьашка польски автомобилаш хьае йолаеннаьча Варшавски легковой автомобилиг заводе ший автобиографи діаболаьлй тІом бостабашшачуа тІехьаГІаьчча юхьхьанарча шерашка советски лицензегІа «Варшава» — «Победа» эрахецарца. ТІсхьаГІо коллективно карадерзадаьдиъ кхы тайпа автомашина хьаелга, хІаьта массеях шу хьаьлка польски «Фиат 125П» хьаелга а.

Хіанз чакхдоаккхаш латтача автомобилашн промышленности модернизаци специализаци ярца дуаьздеина «Сирена» елга ше къьастТача предприятера діадаьлаиза да доаьлача дьаьнад. Хіанз польски автомобилаш хьаяра керда центр йоллаш латт Катовицки воеводства (кьлуба - малхбузен Польша) гороД Бельско - Бялара автооборуДоване завода баьа цІи чурча гІирса. кхоачаш; шиненна мотторг біта хурьгьа. Машина конструкцена пайда эш польски «Фиата» цкъайолча детальеи хьелелга. Цькъаьхьда, «Сирена» дог — ше дика хилар дукхихьа шерашка эксплуатаци еш діадоьзийта двигатель — дусаш да.

ЧАНЬТЕТ СЕЛХАНИ ТАХАНИ. (АПН соБкорр.).

Шера - шера Тэт яха цІей — бетта календаргІара вьетнамски керда шу — тІаккхоаш художественнийлюбителий дикагІа баьлий выставка ю Ханое. Дукха ха доацаш ДРВ изобразительни искусствай Музее хьайийлгаЙ халкъа массазарча зубока (наха шоаьш хьадаг а лувцаш дехкача суртий) экспозиции — чаньтет. Цига дена сурташ белгала да чоалхане доацаш а цунца тІаьаш ханна боккъала а дика вашітехьхьяжка хуьдожественни форма йоллаш а хиларца.

Тота деношка чаньтет ийсьала йиш я вьетнамски Іарца дезале. Дукха зама хьалха деиз цу произведенеиа аллегорически куцеьха хесташ кьаьсгаиа тІера хилар, хиларш долаш хилар, тайп-тайпара йола кулга говвалаш хилар, пьаха вахаре хуьа празера гІулакхаш белгалду. Демократически Вьетнаме керда вахар хьалдаро керда темаш хьахулийт халкъ искусства цу жанре я. Нагахьа саина хьалха дийхача сурташка понагІа дын сюжеташ хиннаяле, хіанз вьетнамски халкъ тІема я кхъьхгаина а деношка хулаШдараш да, цун турпалерча исторегІара эпизодаш я.

Хаза йоагІа я йоагІаш республике цІи хеза ю «Хабиб провинце Дангго обшинерча говзанчий лубокаш. Хіаьта ханийски выставке уж дукхха а хилар хозахета а дан.

А. ВОЛОДИН.

ПЕНСИОНЕРАШТА ДОЛА ЦІЕНОШ

БУДАПЕШТ. (АПН — «Будапресс»). Пенсионерашта базара дола цІенош хьалдара план тІоаГІьаьй Венгре. Деза болча а цхьаьна а ха яхача наха алхха Будапеште йиъьаГІча пятилетка шерашка (1971 — 1975 шш) 1000 комфортабельни квартира хьалъелга белгалдаьл. Боккха боагіча маьхех квартираш кІиранна цхьаьна цхьаьнахьа ПІенЬергьа. Цар чу бахача наха дарегІча маьхах чам бола обедаш хулийтаргда. Цар унахцІенон бохко елга шоашта тІаьаргда лаьрхіа цу гулакха къоастабаьна ворхіа.

КІУРЗАХ ЯЬ АСФАЛТ

БЕЛГРАД. (АПН корр.). Город Тузлаьрча (Босния Герцоговинан республикаьа) шахтин гІулакха Іилла - тоХхама института болхлоша вашітехьхьяьккхай заводской котельней кІурз а бетташ асфальт яра технологи. Цу тайпара бола асфальт вешта долаш йолчуг длиьна тІоа вешта йолаш болчуйчуг шоаьа биткъаГІа хулийт. Бухьаьа наьъьа квадратни метрга йоЗача асфальта 900 килограмм гІирта кІурз йолаш.

«НАЛАЙХХЬ» ХИННАР

УЛАН-БАТОР. АПН соБкорр.). Революции хиналъьча Монголе дуухьаьла цхьа «Налайхъ» яха хиннаш кІор боаха шахта. хІаьта из а доазол дехьарча капиталистиг нарх хиннай. Цігга болх беш хиннаь... 12 болхло. хІаьта дар шера керте кулгкара 870 тонн гаргга кІор боаха а хиннаб.

Хіанз «Налайхъ» дикача гІирсашца кийчъьь предприяти я. Цу ха 90 процент балкаш механизмашца ду. 1970 шера шахта планированеи экономически стимулированеи керлача системаГІа болх бе. йоаеенна. Из баьаьа доалаш гаттара чоагІа лаккъаьнай кхъьгаГІа овсарле. КІорага доаг 34 процент лоьденнаа.

Хіанз Монголе массе а аймаке хІана ян аьина я шахташ. Діадахача шера 2300 эзар тонн кІор бакъкхаб горнякаша.

Г. ХАРЧЕНКО.

«Хьажа, ладувгІа

ТЕЛЕВИДЕНИ:

18.00 — Передачий программа. 18.05 — Дешарошта фильм. 18.35 — Юридическане школа. Зуламдеча чоаьлитте а. айдех а ладаийна ялаташ лорадер. 19.10 — Телевизионни кералаьрдар (нохчий, эрсий меттаьа). 19.30 —Идеологически фронтера бІуеий. Гайдин (ГІалгІай меттаьа дозахІ). 19.40 — Киножурнал. 19.50 — Дукхах хаьлаьта юкъера обозреен. 20.05 — Шоаьа. берашн. 20.15 — Передачий программа. 20.20 — Хоккеен бола СССР чемпионат. Ленина цІерагІча Центральни стадиона спорта Дворцеца трансляция 21.45 — «ТІела дах» берш яха телевизионный художественний фильм.

РАДИО:

6.30 — Концерт (гІалгІай меттаьа). 6.50 — Хьажаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий». — «Комсомольское племяи» газетий обзор. 7.28 — «Сердалоа» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.25 — Передачий программа. 8.30 — «Пионер». Лаьнинах. Дахьенах Ашуг Хамхоев» яха музыкальни передача (гІалгІай меттаьа). 9.00 — Москва. 10.00 — Передачий программа 16.05 — «Хьоа тІехьа меттаьа» (нохчий меттаьа). 16.20 — «Хьоа тІехьа меттаьа» (нохчий меттаьа) яха беседа. (гІалгІай меттаьа). 16.35 — «Болшой вахаьр» яха радиоагІата (эрсий меттаьа). 17.00 — Керда хьажаш (гІалгІай меттаьа). 17.15 — СиеаьаьгІа сьеьаьгІа. Солькостеинна объединение начальника Аьаиесова вьаьтеьеен (эрсий меттаьа). 17.30 — Керда хьажаш (нохчий меттаьа). 17.45 — Керда хьажаш (эрсий меттаьа). 18.00 — Ашарах.

18.10 — «Юртаьн вахар» (нохчий меттаьа). 18.40 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ:

11 февраце

18.00 — Передачий программа. 18.05 — Советски республикий фестиваьь. Эстонски ССР. Таллинера передача. 19.30 — Информаци. Гайдин (ГІалгІай меттаьа). «Хьажа, лаТт ошт — массеннах». «Рыбалко Мария» саина болх бе беза. 19.50 — Шоаьа. берашн. 20.00 — Телевизионни кералаьрдар. (ГІалгІай, эрсий меттаьа). 20.25 — Хоккеен бола СССР чемпионат. Ленина цІерагІча Центральни стадиона спорта Дворцеца трансляция 21.00 — Концерт. 21.45 — «Рижский дувцарашо» яха телевизионни спектакль.

РАДИО:

6.30 — Лаьрчеча ялаьш (нохчий меттаьа). 6.50 — Хьажаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» — газета обзор. 7.28 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.25 — Передачий программа. 8.30 — Пионер. Лаьнинах. Дахьенах Ашуг Хамхоев» яха музыкальни передача (гІалгІай меттаьа). Миллионний ловзаьнах (эрсий меттаьа). 10.00 — Москва. 16.00 — «Мессенах». «Рыбалко Мария» саина болх бе беза. 19.50 — Шоаьа. берашн. 20.00 — Телевизионни кералаьрдар. (ГІалгІай, эрсий меттаьа). 20.25 — Хоккеен бола СССР чемпионат. Ленина цІерагІча Центральни стадиона спорта Дворцеца трансляция 21.00 — Концерт. 21.45 — «Рижский дувцарашо» яха телевизионни спектакль.

РАДИО:

6.30 — Лаьрчеча ялаьш (нохчий меттаьа). 6.50 — Хьажаш. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.28 — «Ленинан вежаьа» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.25 — Передачий программа. 8.30 — Цар лийтар аТта ниьа бадар» яха очерк (нохчий меттаьа). Миллионний ловзаьнах (эрсий меттаьа). 10.00 — Москва. 16.00 — «Мессенах». «Рыбалко Мария» саина болх бе беза. 19.50 — Шоаьа. берашн. 20.00 — Телевизионни кералаьрдар. (ГІалгІай, эрсий меттаьа). 20.25 — Хоккеен бола СССР чемпионат. Ленина цІерагІча Центральни стадиона спорта Дворцеца трансляция 21.00 — Концерт. 21.45 — «Рижский дувцарашо» яха телевизионни спектакль.

РЕДАКЦІЕ АДРЕС: г. Грозный, Ленина улица, 11 (3-ГІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-96; редактора зам.—3-39-11; бехтокхама секретара — 3-34-58; партийни аьхарен, культурен, промышленостен отделий — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмой отделеен бухгалтерие — 2-60-71.

Грозненский рабочий» издательства типографи. Революце проспект, 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный, ул. Ленина, 11 (3-й этаж). Телефоны: редактор — 3-44-96; зам. редактора — 3-39-11; ответственного секретаря — 3-34-58; отделов партийной жизни, культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-60-71.

Типография из-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции, 7/84.

СФ05034. Заказ № 1324.

СУРТА ТІА: Моаккхаз яхача спектакла тІара сІена.
И. ПЛИВЕА сурт.

Біаьстан юххье діаювргйолча ерригача культураш

Ф кийчъьаьа Дона колхозашен совхозашен. Донерча лаьттан леладеранна амбарашка чутессеад фуна лаьрхІа, лаккача кондицех дола 450 эзар тонн совгІа алат. Цунах 90 процент хиллал дар діадувча стандарта цхьоалагІчен шоллагІчен классах да—соаьк цу ханна кийчъьаьа хинначуца пийсдина біаь эзар тонн дуьхьагІа.

Ялаташ ялеерашца дуьхьагІа діабуй йоьхьал уттача донской аренашца лаьхьа хьаькъан телача «одесски - 36,» «донецки - 650,» «южный» сортех болх мухх.

(ТАСС - а корр.).

ХАОТТАМ

Тахан республике гІоллаеп Грозненеи хуьнаьлу морхаш а йолаш йоачан а йоацаш, малхбузехьара гІаьхьаьча боарамс муч а ьаьккхаш ха хила а фегара температура республике гІолла 2—7, Грозне 3—5 градус шелаш йолаш хила а тарлу. Діахорча шин денн шин буси хуьнаьлу морхаш а йолаш, цхьаьнаьйолча моттигашка-ла а делхаш, къаьбаседа - малхбузехьара гІаьхьаьча боарамс муч а хьехьаш ха хила а фегара температура бийсаьна 10—15, йийкъача хана 16—21, деношка 3—8 градус шелаш йолаш хила а тарлу.

Метеостанци.

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.